

Nettverk for en
levende Oslofjord

Bakgrunn for nettverket

Regjerings tiltaksplan - april 2021 (Oslofjordrådet)

FNF seminar «Hvem tør å redde Oslofjorden» på Hvaler - september 2021

Initiativtaker Oslofjorden Friluftsråd og Norsk Friluftsliv – høsten 2022

Hvem er med i nettverket?

Lokale, regionale og nasjonale organisasjoner rundt Oslofjorden:

Asker Elveforum, Bellona, Besteforeldrenes Klimaaksjon, Bærum Elveforum, Båtforbundet (KNMB), Clean Coastal Anglers, Den Norske Turistforening, Elv og Hav, Fjordgruppa til Naturvernforbundet i Oslo, Forbundet Kysten, Natur og Ungdom, Norges Dykkeforbund, Greenpeace, Marinreparatørene, Miljøorganisasjonen Marea, Naturvernforbundet, Norges Jeger og Fiskerforbund, Norges Padlerforbund, Sabima, Norges seilforbund, Norsk Friluftsliv, Oslo Badstuforening, Oslo Badstuforening, Oslo Elveforum, Oslofjordens Friluftsråd, WWF Verdens naturfond,

(Forum for natur og friluftsliv)

Visjon for nettverket

«Nettverk for en levende Oslofjord arbeider for en ren og rik fjord, med muligheter for natur- og friluftslivsopplevelser for alle. Vi vil arbeide for en bærekraftig og levende kystkultur for både nærings- og fritidsaktiviteter. Dette forutsetter en fjord med et rikt arts mangfold og velfungerende økosystemer.»

26 organisasjoner: Varsellampene blinker for Oslofjorden – hva gjør politikerne?

Forurensningen av Oslofjorden er et skrekkeeksempel på hvordan det går når man utsetter å håndtere alvorlige problemer i flere tiår. Samtidig har tilgangen til strandsonen blitt sterkt redusert på grunn av nedbygging, skriver 26 friluftslivs-, natur- og miljøorganisasjoner i en samlet appell til politikerne.

Tilstanden i Oslofjorden er under sterkt press, og i 2021 vedtok regjeringen en femårig tiltaksplan som skal bedre tilstanden for miljø og friluftsliv i fjordområdet. Men hvem tar egentlig ansvar for at det faktisk skjer noe? Og er tiltakene tilstrekkelige for å oppnå de tiltrengte resultatene? Det spør de 26 ulike friluftslivs-, natur- og miljøorganisasjonene som har signert dette debattinnlegget. Foto: Fredrik Myhre/WWF Verdens naturfond

Arbeidsgrupper

- 1 Sektorovergripende plan for Oslofjorden
- 2 Påvirke politikere/politiske partier
- 3 Bevaring av torsken
- 4 Folkeforskning

Arbeidsgruppe - Politikere og politiske partier

Brev til alle lokale politikere/politiske partier rundt Oslofjorden:

Dette kan du som lokalpolitiker gjøre for Oslofjorden

- effektive kommunale renseanlegg
- støtte fiskeforbudet for torsk for alle grupper
- stoppe nedbygging av strandsonen

Også sendt lokalmedia (13 oppslag)

Natur og Ungdom har kontakt og har hatt møte med ungdomspartiene

DEBATT

Alle leserbrev må signeres med navn og adresse. Skriv kort. Redaksjonen forbeholder seg retten til å redigere innleggene. Alle innlegg som skal på trykk skal som hovedregel underskrives med fullt navn.

Adresse: Røyken og Hurums Avis, Vaterlandsvien 27, 3470 Siemmedal.
E-post: redaksjonen@rha.no. Legg gjerne ved et bilde.
Du kan også legge inn leserbrev på rha.no

ÅPENT BREV TIL DEG SOM ER LOKALPOLITIKER

Dette kan du gjøre for Oslofjorden

Oslofjorden er syk. Livet der er i krise, sterkt påvirket av møkkete vann og overgjødning. Den gode nyheten er at det ikke er for sent å gjøre noe, og at du som er lokalpolitiker kan bidra.

MENINGER

Det er flere grunner til at fjorden nå er i krise. Blant annet blir avløpsvann for dårlig renset og det er for stor avrenning fra jordbruket. Til sammen skaper dette en overgjødning i fjorden, som fører til at blåskjell, torsk og andre arter sliter med å overleve. Det gjør også at strandsonen groer igjen med den uønskede trådalgen «lurv», som vokser i full fart på bekostning av tang og tare.

Overfiske og bunntørring har også ført til reduserte fiskebestander. Torsken, som er en nøkkelart i økosystemet, er spesielt hardt rammet. I tillegg er store strandarealer bygget ned. Både lovlige og ulovlige tiltak begrenser allmennhetens tilgang til naturopplevelser og forringer naturmangfoldet.

LØSNINGENE FINNES der ute.

På grunn av den alvorlige situasjonen Oslofjorden befinner seg i, vedtok regjeringen i 2021 en femårig tiltaksplan for å bedre tilstanden for miljø og friluftsliv i fjorden. Den inneholder 63 svært gode tiltak, men desverre går det tregt med å følge dem opp.

Skal livet i fjorden ha en sjanse, må det gjøres noe med tilførselen av næringsstoffer og partikler. Det må bygges renseanlegg som tar bort nitrogen. Ikke bare langs fjorden, men i hele nedbørsområdet.

Videne må fiske og fangst av torsk stanses inntil det igjen blir bærekraftig. I 2019 ble torsken fredet fra svenskengrensa til Agder fylke. Dessverre har en del yrkesfiskere likevel hatt lov til å fiske torsk fra fredningsområdet. Det til tross for at havforskere er tydelige på at bestandene i dette området er så kraftig reduserte at de er svært sårbare for fiske.

HVA KAN du som lokalpolitiker gjøre? Som representant i kommunestyret kan du bidra til en endring for fjorden ved blant annet å arbeide for å:

• få plass effektive kommunale renseanlegg som tilfredsstiller rensekravene.

• støtte et nødvendig fiskeforbud for torsk for alle grupper.

• Stoppe nedbyggingen av strandsonen gjennom helhetlig planlegging, planvask og unngå å gi dispensasjoner.

• Å bygge renseanlegg er kost-

bart og krever kompetanse som ikke nødvendigvis finnes i kommunen. Det å drifte et biologisk anlegg er også langt mer krevende enn et tradisjonelt mekanisk/kjemisk anlegg. Mange kommuner har derfor valgt å gå sammen med nabokommuner om slike prosjekter. I tillegg til selve renseanlegget, er det selvsagt også nødvendig med et godt avløpsnett, som også er ressurskrevende.

STRANDSONEN MÅ vernes. Det er et stort press på strandsonen i Oslofjorden, og mye er allerede nedbygget. Det er derfor viktig å legge vekt på å verne strandsonen i kommunens planprosesser. En kommune som er verdt å se til, som har lyktes med å stramme inn på utbyggingen i strandsonen, er Kragena.

Det er viktig at alle kommuner prioriterer å kartlegge og fjerne ulovlige stengsler og bygg i strandsonen. Kommuner som trenger juridisk bistand til dette kan få støtte fra Miljødirektoratet. Oslo kommunes strandsoneprojekt for å kartlegge og fjerne ulovligheter er et godt eksempel til etterfølgelse.

INNLØGGET ER signert følgende 26 organisasjoner og aktører: Naturvernforbundet i Buskerud, Buskerud Botaniske Forening, BirdLife Norge avdeling Buskerud, Viken Natur og Ungdom, BirdLife Norge avdeling

Røyken og Hurums Avis arbeider etter regler for god presseskikk slik de er nedfelt i Vår Varsom-plakaten. Ta kontakt med redaksjonen dersom du mener deg urimelig behandlet i en omtale. Du kan også klage til Pressens Faglige Utvalg, PFU, som har medlemmer fra presseorganisasjonene og fra allmennheten, behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål (trykt presse, radio, fjernsyn og nettpublikasjoner).

Adresse: Rådhusgt. 17, Postboks 46, Sentrum 0101 Oslo, tlf. 22 40 50 40, faks. 22 40 50 55, e-post: pfu@presse.no

LURVETE FJORD: Den uønskede algen lurv skaper trøbbel for livet i fjorden. FOTO: FREDRIK MYHRE / WWW.VERDENS.NATURFOND

Østfold, DNT Nedre Glomma, DNT Oslo og Omegn, DNT Sandefjord, DNT Vansjø, Forbundet KYSTEN, Kongelig Norsk Båtforbund, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, Naturvernforbundet i Østfold, Naturvernforbundet Oslo og Akershus (Fjordgruppa), Norges Dykkerforbund, Norges Jeger- og

26 organisasjoner og aktører

Til deg som er lokalpolitiker: Dette kan du gjøre for Oslofjorden

Oslofjorden er syk. Livet der er i krise, sterkt påvirket av møkkete vann og overgjødning.

Den gode nyheten er at det ikke er for sent å gjøre noe, og at du som er lokalpolitiker kan bidra.

Det er flere grunner til at fjorden nå er i krise. Blant annet blir avløpsvann for dårlig renset, og det er for stor avrenning fra jordbruket.

Til sammen skaper dette en overgjødning i fjorden, som fører til at blåskjell, torsk og andre arter sliter med å overleve.

Det gjør også at strandsonen groer igjen med den uønskede trådalgen «lurv», som vokser i full fart på bekostning av tang og tare.

Overfiske og bunntørring har også ført til reduserte fiskebestander. Torsken, som er en nøkkelart i økosystemet, er spesielt hardt rammet.

I tillegg er store strandarealer

bygget ned. Både lovlige og ulovlige tiltak begrenser allmennhetens tilgang til naturopplevelser og forringer naturmangfoldet.

På grunn av den alvorlige situasjonen Oslofjorden befinner seg i, vedtok regjeringen i 2021 en femårig tiltaksplan for å bedre tilstanden for miljø og friluftsliv i fjorden.

Planen inneholder 63 svært gode tiltak, men dessverre går det tregt med å følge dem opp.

Skal livet i fjorden ha en sjanse, må det gjøres noe med tilførselen av næringsstoffer og partikler.

Det må bygges renseanlegg som tar bort nitrogen. Ikke bare langs fjorden, men i hele nedbørsområdet.

Videre må fiske og fangst av torsk stanses inntil det igjen blir bærekraftig. I 2019 ble torsken fredet fra svenskengrensa til Agder.

Dessverre har en del yrkesfiskere likevel hatt lov til å fiske torsk fra fredningsområdet. Det til tross for at havforskere er tydelige på at bestandene i dette området er så kraftig reduserte at de er svært sårbare for fiske.

Hva kan du som lokalpolitiker gjøre? Som representant i kommunestyret kan du bidra til en endring for fjorden ved blant annet å arbeide for å:

• få plass effektive kommunale renseanlegg som tilfredsstiller rensekravene

• støtte et nødvendig fiskeforbud for torsk for alle grupper

• stoppe nedbyggingen av strandsonen gjennom helhetlig planlegging, planvask og unngå å gi dispensasjoner

• Å bygge renseanlegg er kostbart og krever kompetanse som ikke nødvendigvis finnes i kom-

munen. Det å drifte et biologisk anlegg er også langt mer krevende enn et tradisjonelt mekanisk/kjemisk anlegg.

Mange kommuner har derfor valgt å gå sammen med nabokommuner om slike prosjekter.

I tillegg til selve renseanlegget, er det selvsagt også nødvendig med et godt avløpsnett, som også er ressurskrevende.

Det er et stort press på strandsonen i Oslofjorden, og mye er allerede nedbygget. Det er derfor viktig å legge vekt på å verne strandsonen i kommunens planprosesser.

En kommune som er verdt å se til, som har lyktes med å stramme inn på utbyggingen i strandsonen, er Kragena.

Det er viktig at alle kommuner prioriterer å kartlegge og fjerne ulovlige stengsler og bygg i strandsonen.

Kommuner som trenger juridisk bistand til dette, kan få

støtte fra Miljødirektoratet.

Oslo kommunes strandsoneprojekt for å kartlegge og fjerne ulovligheter er et godt eksempel til etterfølgelse.

26 organisasjoner og aktører

Asker Elveforum, Besteforeldrenes klimaskjøn, BirdLife Norge avdeling Buskerud, BirdLife Norge avdeling Østfold, Buskerud Botaniske Forening, DNT Nedre Glomma, DNT Oslo og Omegn, DNT Sandefjord, DNT Vansjø, Forbundet Kysten, Kongelig Norsk Båtforbund, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, Naturvernforbundet i Buskerud, Naturvernforbundet i Østfold, Naturvernforbundet Oslo og Akershus (Fjordgruppa), Norges Dykkerforbund, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Padleforbund, Norges Seilforbund, Norsk Friluftsliv, Oslofjordens Friluftsråd, Tistedalen Friluftslag, Viken Natur og Ungdom, WWF Verdens naturfond, Østfold Botaniske Forening

Arbeidsgruppe – Bevaring av torsk

To brev og møte med politisk ledelse i Nærings- og fiskeridepartementet:

- Forbud mot torsk må gjelde alle grupper
- Manglende informasjon om forbudet mot fiske av torsk

Stor åpen konferanse bevaring av torsk 18 mars:

- Hva er status?
 - Hva må skje framover?
- Faglige innlegg og debatter

Mål for nettverket

1. Opprettholde levedyktige bestander av alle viktige arter (slik som for eksempel torsk, blåskjell, ålegras) ved å sørge for at utslipp av nitrogen, fosfor og partikler til indre og ytre Oslofjord er lave nok.
2. Fremme allmennhetens tilgang til strandsonen, og trygge sjøområder skal bedres og fremstå som attraktive friluftsområder for alle befolkningsgrupper
3. Sørge for at arts mangfoldet og økosystemene i Oslofjorden opprettholdes, og for at beskatningen av fisk og andre sjødyr og sjøfugl i Oslofjorden er bærekraftig.

21 tiltakspunkter

Å fremme informasjon om Nettverket og våre tre hovedmål for egne medlemmer og allmennheten.

At flest mulig av de som bor rundt fjorden får kunnskap om hvordan fjorden kan reddes og engasjere flest mulig i aktiviteter som fremmer dette.

Å utarbeide lister over aktiviteter som fremmer en ren og rik fjord for alle og spre dette til medlemmer, politiske partier og allmennheten.

At det utvikles en helhetlig sektorovergripende arealplan for Oslofjorden, der det tydelig beskrives hvilke ulike områder som er egnet for ulike aktiviteter. Denne må bidra til at Norge gjennomfører sine forpliktelser i tråd med Parisavtalen og naturavtalen.

At samtlige rensesanlegg rundt fjorden renser bort minst 85 % nitrogen og 95 % fosfor, samt at det også settes offensive grenser for partikkelutslipp fra rensesanlegg.

At nitrogenmengdene i ytre fjord må ned med minimum 10 prosent innen 2030 i forhold til verdiene i 2022.

En strengere håndheving av byggeforbudet i 100-metersbeltet, herunder innstramming av en utbredt dispensasjonspraksis i strid med plan- og bygningslovens intensjon.

At kommunene følger opp ulovlige byggetiltak og stengsler i strandsonen.

Å jobbe for økte statlige og kommunale midler og andre tiltak for å fremme oppkjøp, sikring og tilgjengeliggjøring av områder med verdi for friluftslivet.

At alle de politiske partiene forplikter seg til å arbeide for en ren og rik Oslofjord til beste for felleskapet.

At alle partiene er positive til nye renseanlegg.

Å støtte fredning av torsk i Oslofjorden og nærliggende områder, uten unntak for noen grupper. Sørge for at de som bor eller fisker rundt fjorden får informasjon om og respekterer fiskeregler og fredningsbestemmelser, samt sikre at ansvar for skilting og informasjonsformidling blir tatt på alvor.

At det innføres effektive tiltak mot utslipp av nitrogen, fosfor og partikler fra landbruk, byer og tettbebyggelse i hele nedbørsfeltet til Oslofjorden.

At landbruk, kommuner og andre følger regler om bevaring av kantsoner langs vann og vassdrag.

Å engasjere befolkningen i meningsfull folkeforskning om utviklingen i fjorden, f.eks. arts mangfold og ulovlig byggevirksomhet og stengsler.

Å hindre aktiviteter som hemmer eller forstyrrer livet i fjorden, eller fjordens evne til selvfornying, f.eks. dumping av masser, fjerning av skjær og grunner, utfylling av gruntområder og mudring.

Fremme behovet for midler til forskning og tiltak som bedrer fjordens egne evne til å fornye seg, eller tiltak som bidrar til en renere og rikere fjord.

At minst 30% av fjorden får et tilstrekkelig marint vern og at det også etableres trålfrie soner.

At staten bidrar med 25 % av utgiftene for nye renseanlegg som skal tilfredsstille de nye rensekravene rundt Oslofjorden.

Å fremme miljøvennlig båtbruk i Oslofjorden.

Å støtte opp under det arbeidet som gjøres med marin forsøpling.